

Dünyada omikron alarmı verildi

Yeni SARS-CoV-2 VOC (B.1.1.529): Omicron (Nu) varyantı

COVID-19 salgını, tüm ülkelerde yüksek oranda delta varyantı ile devam ederken, Güney Afrika bölgesinden 24 Kasım 2021 tarihinde yeni bir SARS-CoV-2 varyantı bulunduğu Dünya Sağlık Örgütüne bildirilmiştir. **B.1.1.529 soyunda bulunan ve omikron adı verilen yeni varyantın ilk doğrulanmış olgusu, 9 Kasım 2021'de Botsvana'da COVID-19 olan bir hastadan izole edilmiştir.**

Bu varyantta, çoğunluğu S geninde olmak üzere 50'nin üzerinde aminoasit değişikliği saptanmıştır. Bu amino asit değişiklikleri bazıları, daha önce yapılan klinik ve deneysel çalışmalarda virüsün daha hızlı bulaşması, immün sistemden kaçması ve replikasyon hızının artması ile ilişkili bulunmuştur. **Mevcut Real-time PCR testleri S genini hedefleyen bazıları dışında yeni mutasyonlardan etkilenmemiştir** ve uygun şekilde tasarlandıklarında omikron dahil olmak üzere birçok varyant açısından şüpheli olan örnekleri ayırt edilebilmektedir. Gerek saha gözlemleri gerek mutasyonların toplamına bakıldığında **ilk göstergeler diğer endişe verici varyantlara kıyasla bu varyantın hızlı bir şekilde yayılıma potansiyali olabileceğini düşündürmektedir.** İlk kez Botsvana'da saptanan yeni varyant ardından Güney Afrika'da önce vaka kümelenmelerine ardından vaka sayılarında artışa neden olmuştur. Varyantın filogenetik özelliklerine bakıldığında ilk kez hangi Afrika ülkesinde ortaya çıktığını şimdilik söylemek mümkün görünmemektedir. Güney Afrika'nın durumu bildirmesinden çok kısa bir süre içinde önce Hong Kong, sonra çoğu Avrupa ülkesi olmak üzere dört kıtada yer alan çeşitli ülkelerde Afrika ülkelerine seyahat öyküsü olan hastalarda saptanmıştır (Resim 1). Yeni varyantın ne kadar yayılmış olabileceği henüz belli olmamakla birlikte bu durum diğer varyantlara göre daha hızlı yayılabilme yeteneğine sahip olduğuna işaret ediyor olabilir (Resim 2). Güney Afrika'da bazı bölgelerde yaklaşık 2-3 hafta içinde toplumdaki pozitiflik oranları %1-2'den %10 düzeyine yükselmiştir. **Pek çok ülke gibi ülkemizde de 26 Kasım 2021 tarihinden itibaren Botsvana, Güney Afrika Cumhuriyeti, Mozambik, Namibya ve Zimbabve'den gelen uçuşların durdurulması ve seyahat kısıtlaması getirilmesine karar verilmiştir.**

Güney Afrika Tabipler Birliği üyesi bir hekimin ilk izlenimleri genç hastalarda yeni varyanta bağlı enfeksiyonlarda semptomların hafif-orta derecede olduğu (baş ve kas ağrısı, halsizlik) diğer varyantlar gibi koku ve tat kaybı olmadığı, enfekte olanlarının büyük çoğunluğunun aşısız veya aşılama şemasının tamamlanmamış olduğu şeklindedir. Ancak bu gözlemler az sayıda genç hastalarla kısıtlıdır. **Salgının başlangıcındaki kısıtlı gözlemler yanıltıcı olabilir.**

Varyant ilk izlenimlerde olduğu gibi diğer varyantlara göre gerçekten çok hızlı bulaşıyor mu, aşılama şeması tamamlanmış kişiler yeni varyanta bağlı enfeksiyonlara karşı ne kadar dirençli, klinik seyri daha mı hafif olacak? Bu ve benzeri sorular, yeni varyantın tüm ülkelerde izlenmesi ile yanıt bulacaktır. Dünya Sağlık Örgütü yeni varyantın izlenmesi ile ilgili tüm ülkeleri uyarmıştır. **Yeni varyanta karşı da aşı, maske, mesafe ve el hijyeni ile korunmaya devam etmek gerekmektedir.**

Prof Dr Candan Çiçek

Prof Dr Kenan Midilli

TMC Viroloji Çalışma Grubu

Resim 1. Omicron varyantının yayılımı (28 Kasım 2021)

Resim 2. Yeni varyantın diğer varyantlara göre yayılım hızı

